



Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs
Duin- en Bollenstreek

Kwaliteitsaanpak

Oktober 2024

Bonnikeplein 24
2201 XA Noordwijk
0252 431 575
info@swv-db.nl
swv-db.nl

**PO 2812 Stichting Samenwerkingsverband
Primair Onderwijs Duin- en Bollenstreek**
statutair gevestigd in Noordwijk,
ingeschreven bij de Kamer van Koophandel
onder nummer 57930376

Kwaliteitsaanpak

Visie op kwaliteitszorg en verantwoording

Als samenwerkingsverband zijn wij een netwerkorganisatie. Samen met onze partners (scholen, schoolbesturen, gemeenten) dragen wij zorg voor het passend onderwijs voor de kinderen in de Duin- en Bollenstreek. Dit doen wij vanuit een inclusieve bril, waarbij zoveel mogelijk kinderen onderwijs genieten in hun eigen dorp. Aandachtspunten daarbij zijn een dekkend netwerk, thuiszitters, basisondersteuning en samenwerking met jeugdhulp.

Door middel van kwaliteitszorg en verantwoording streven we voortdurend naar het stimuleren en verbeteren van ons aanbod voor passend onderwijs. Dit doen wij door te voldoen aan de wettelijke taken en verantwoordelijkheden die zijn opgenomen in het waarderingsskader van de Inspectie van het Onderwijs¹. Daarnaast werken wij aan de opdracht om inclusief onderwijs vorm te geven, met als handvat de Contouren Werkagenda Route Naar Inclusief Onderwijs 2035². Dit handvat is verder vertaald naar de visie, ambities en doelen van ons samenwerkingsverband. Zie hiervoor het ondersteuningsplan 2023-2027³. Met stevige kwaliteitszorg dragen we bij richting inclusief onderwijs met onze hoofdambitie: **“Ieder kind hoort bij een reguliere school in zijn of haar dorp”**.

We leggen verantwoording af over de manier waarop we sturen op middelen voor Passend Onderwijs en in hoeverre geformuleerde ambities en doelen uit het ondersteuningsplan behaald worden. Dit doen we door data te verzamelen voor meetbare resultaten van de kwaliteit. Het duiden van cijfers en het onderliggende verhaal spelen hierin een belangrijke rol, hiervoor zetten wij in op dialoog op verschillende niveaus (meten en vertellen).

Binnen ons samenwerkingsverband zijn de taken en verantwoordelijkheden belegd bij schoolbesturen, gemeenten, dorpskernen⁴ en intern bij het samenwerkingsverband. De onderlinge samenwerking is hierbij een belangrijk speerpunt.

¹ Waarderingskader Inspectie van het Onderwijs: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/publicaties/2021/07/01/onderzoekskader-2021-primair-onderwijs>

² Contouren Werkagenda Route Naar Inclusief Onderwijs 2035: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/03/17/werkagenda-route-naar-inclusief-onderwijs-2035>

³ SWV PO Duin- en Bollenstreek Ondersteuningsplan 2023-2027: https://ondersteuningsplan.swv-db.nl/wp-content/uploads/2023/07/Ondersteuningsplan_Samenwerkingsverband-Primair-Onderwijs-Duin-en-Bollenstreek.pdf

⁴ De regio van het samenwerkingsverband is opgedeeld in 9 dorpskernen. Binnen deze kernen werken scholen en samenwerkingspartners als jeugdhulp steeds intensiever met elkaar samen, o.a. door gebruik te maken van elkaars expertise.

Systeem van kwaliteitszorg

Het systeem voor kwaliteitszorg heeft als functie om:

- zicht te houden op de kwaliteit van de basisondersteuning;
- te bewaken dat het samenwerkingsverband zo goed mogelijk passend onderwijs aanbiedt aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften;
- de kwaliteit en dekkend netwerk van de specialistische ondersteuning te bewaken.

Lerende organisatie

Ons samenwerkingsverband is een lerende organisatie, waarbij we ons richten op het bevorderen van kwaliteit en verbetering van onze ondersteuning aan scholen, ouders en kinderen. Dit doen wij door onszelf continu te blijven ontwikkelen aan de hand van individuele en groepsgerichte cursussen en trainingen en we maken gebruik van tevredenheidsonderzoeken.

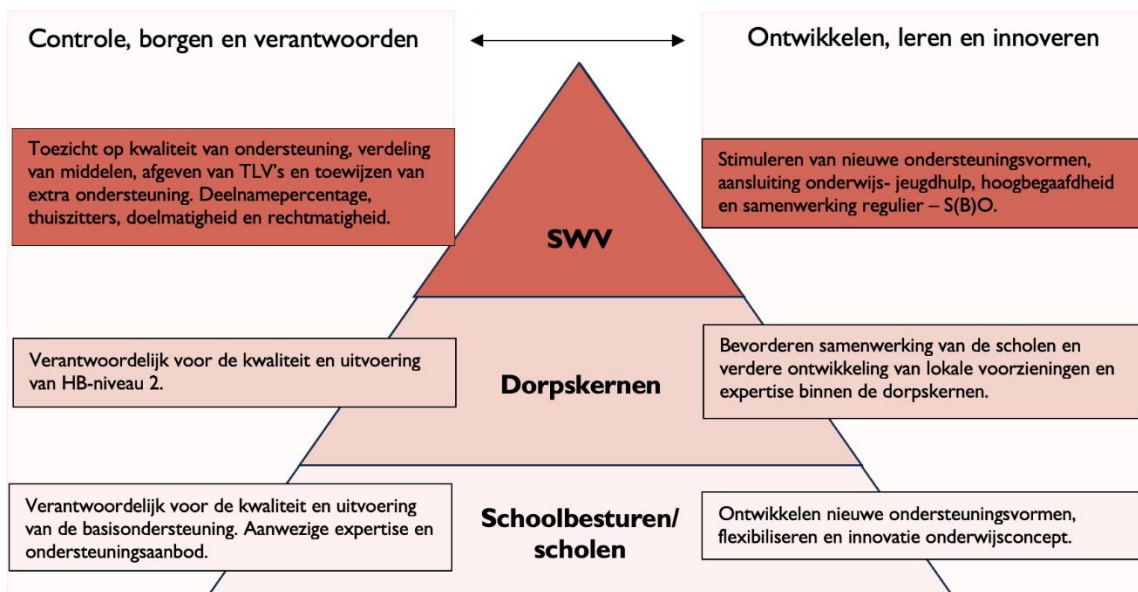
De lerende organisatie beperkt zich niet alleen tot het kantoor van het samenwerkingsverband. Om de kwaliteit van de ondersteuning te verstevigen hebben we ook de besturen en scholen nodig. Besturen en scholen krijgen die informatie die zij nodig hebben om zich te blijven ontwikkelen. Voor intern begeleiders worden en ook webinars en bijeenkomsten georganiseerd. Zo blijven we groeien en verbeteren.

Er is ruimte om elkaar aan te spreken op de afspraken uit het ondersteuningsplan. Niet alleen het samenwerkingsverband spreekt de besturen en scholen aan. Er is ook ruimte om het hier onderling over te hebben, zoals bij de kernoverleggen.

De governance structuur wordt geëvalueerd om ervoor te zorgen dat we elkaar scherp houden. Elke Dit gebeurt elke vier jaar, waarbij de eerstvolgende keer gepland staat voor het najaar 2024. Op deze manier streven we naar voortdurende verbetering en effectiviteit in onze samenwerking.

Niveaus, taken en verantwoordelijkheden

Binnen het systeem van kwaliteitszorg werken wij op drie niveaus. In het onderstaande figuur is weergegeven welke taken en verantwoordelijkheden onder de verschillende niveaus hangen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen enerzijds controle, borgen en verantwoorden en anderzijds ontwikkelen, leren en innoveren.



Overlegstructuren

In de tabel staan de belangrijkste overlegstructuren binnen dit systeem⁵.

Overlegstructuur	Frequentie
Ondersteuningsplanraad (OPR)	5 keer per jaar + Zeedag (+ 2 keer financiële OPR)
Samenwerkingsraad	3 keer per jaar + Zeedag
RVT	3 keer per jaar + Zeedag
MR-P	2 keer per jaar
Bestuursgesprekken	2 keer per jaar
Kernoverleggen	4 keer per jaar

Belang van de basisondersteuning

Binnen ons samenwerkingsverband hebben we samen met alle schoolbesturen en scholen afspraken gemaakt over de basisondersteuning. Schoolbesturen en scholen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de basisondersteuning. Samenwerking hierbij is essentieel, waarbij schoolbesturen in de gezamenlijke stand komen om de basisondersteuning te realiseren, met zijn allen ervoor staan dat de basisondersteuning op elke school in orde moet zijn. Hierbij kunnen scholen en besturen leren van elkaars krachten.

Het samenwerkingsverband verdeelt de middelen voor de versterking van de basisondersteuning en houdt toezicht op de uitvoering ervan. Jaarlijks krijgt elke school een leerlingbedrag voor het realiseren van de basisondersteuning⁶. Schoolbesturen en scholen leggen jaarlijks verantwoording af over de besteding van de middelen vanuit het samenwerkingsverband voor de basisondersteuning. Verder doen scholen om het jaar een zelfevaluatie over de mate waarin zij voldoen aan de gemaakte afspraken. Deze informatie wordt gebruikt voor dialoog met de scholen en de schoolbesturen.

Extra ondersteuning

Extra ondersteuning is de ondersteuning die in een regulier basisschoolklas gegeven wordt, die de basisondersteuning overstijgt. De intern begeleider heeft de regie voor de inzet van extra ondersteuning.

Onder de extra ondersteuning vallen ook de onderwijsondersteuners van de AED die ingezet kunnen worden op scholen. Samen met de AED wordt minstens elk kwartaal gekeken naar deze inzet: hoeveel er is ingezet en welke patronen er zichtbaar zijn. Zo kan er gedurende het jaar worden bijgestuurd en nagegaan wat er nodig is aan ondersteuning, maar ook aan professionaliseringsactiviteiten voor volgend jaar.

Scholen kunnen ook ondersteuning en advies vragen aan de routebegeleiders en onderwijspecialisten van het samenwerkingsverband. Waar deze vraag of ondersteuning over gaat wordt bijgehouden in Grippa. Zo kunnen we nagaan waar de vragen bij scholen liggen en wat wij ook kunnen doen om de scholen te helpen bij het versterken van de ondersteuning op school.

Scholen kunnen bij het samenwerkingsverband een tijdelijk arrangement aanvragen. Arrangementen dragen bij aan inclusief onderwijs, doordat ze het mogelijk maken dat leerlingen op de reguliere school blijven of ernaar terugkeren. Ook is er het observatiearrangement voor leerlingen waarbij gekeken moet worden wat de best passende plek is en het overbruggingsarrangement voor

⁵ Voor meer informatie over de overlegstructuren kunnen de statuten, reglementen en het toezichtkader worden geraadpleegd. Een overzicht van deze documenten staat in de bijlage.

⁶ Voor het jaar 2023 was dit €165,- per leerling.

leerlingen waarvoor nog geen plek is binnen het gespecialiseerd onderwijs. Scholen vullen na afloop van het arrangement een evaluatieformulier in. Verder worden de arrangementen één keer per jaar grondig geëvalueerd met het gehele team van het samenwerkingsverband.

Specialistische ondersteuning

Specialistische ondersteuning is ondersteuning op een school voor gespecialiseerd onderwijs, in een speciale klas binnen een reguliere school of via een specifieke voorziening. Specialistische ondersteuning is er voor leerlingen die niet voldoende ondersteund kunnen worden met alleen basis- en extra ondersteuning.

Het samenwerkingsverband houdt bij of er een dekkend netwerk van voorzieningen is voor alle leerlingen. Hierbij wordt samengewerkt met de samenwerkingsverbanden uit Leiden en de Rijnstreek. Scholen leveren informatie over risicoleerlingen en thuiszitters aan. Scholen worden gevraagd dit zo vroeg mogelijk doen, omdat we weten dat vroeg kunnen ingrijpen leidt tot de snelst mogelijke terugkeer naar school. Risicoleerlingen en thuiszitters worden besproken met het Regionaal Bureau Leerrecht (RBL). Verder draagt de informatie over risicoleerlingen en thuiszitters bij aan informatie over het dekkend netwerk en het volledige aanbod van het samenwerkingsverband. In gesprek met het gespecialiseerd onderwijs worden de vraagstukken rondom wachtlijsten op de scholen behandeld. Dit vraagstuk is een blijvend aandachtspunt.

Verantwoording TLC

De Toelaatbaarheidscommissie (TLC) geeft de toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) af. Verder houdt de TLC de belangrijkste gegevens bij over de TLV's. Deze worden weergegeven in het jaarverslag TLC. Het jaarverslag wordt intern besproken en is openbaar. Aan de hand van de gegevens uit het jaarverslag houden we zicht op het aantal TLV's, de hoogte van de TLV's en van welke scholen de kinderen komen. Verder wordt met het uitkomen van het TLC-jaarverslag ook altijd de verbeterpunten van het TLV-proces besproken.

Ouder- en jeugdsteunpunt

Het ouder- en jeugdsteunpunt is er voor informatie, advies en ondersteuning van ouders en van kinderen die extra of specialistische ondersteuning krijgen in het onderwijs.

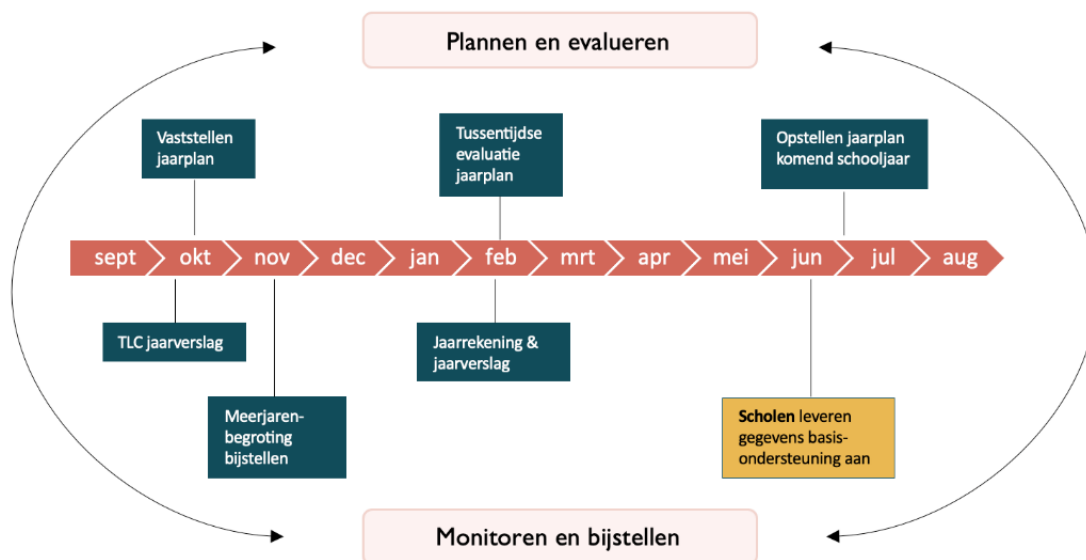
Verder heeft het oudersteunpunt een signalerende functie om ervaringen van het steunpunt mee te nemen in het ontwikkelen en aanpassen van het beleid van het samenwerkingsverband.

Methodiek en instrumenten

PDCA-cyclus

Om continuïteit van kwaliteit te borgen wordt gebruik gemaakt van de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act). Deze cyclus draagt bij aan de verbetering en vernieuwing van beleid. Binnen een cyclus wordt aandacht besteed aan het vaststellen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van ambities en doelen, zoals vastgesteld in het ondersteuningsplan. Daarnaast wordt de PDCA-cyclus toegepast bij projecten en vernieuwend aanbod. Daarbij stellen we onszelf de volgende vragen: Doen we de goede dingen? Doen we die dingen goed? Hoe weten we dat en vinden anderen dat ook? En wat doen we met deze wetenschap?

Op basis van het ondersteuningsplan wordt jaarlijks een plan geschreven waarin een aantal ambities en doelstellingen verder zijn uitgewerkt met specifieke indicatoren en activiteiten gekoppeld aan actoren. Tweejaarlijks wordt de kwaliteitsaanpak herijkt en afgestemd op het inspectiekader. Vierjaarlijks wordt een nieuw ondersteuningsplan geschreven en vindt er een externe audit plaats. Ieder kwartaal wordt een managementrapportage opgesteld.



Figuur 2: Algemeen jaarcyclus

POS

De monitoring van het ondersteuningsplan en de onderliggende jaarplannen wordt uitgevoerd via Perspectief op School (POS). In POS worden de speerpunten, indicatoren en hoofdactiviteiten van het ondersteuningsplan gekoppeld aan streefwaarden en meetinstrumenten. Binnen POS wordt de voortgang op het jaarplan bijgehouden. Dit wordt vervolgens besproken met de schoolbesturen. Het programma heeft een koppeling met verschillende informatiebronnen (DUO, RIS en Grippa), waarmee een groot deel van de data wordt verzameld over onder andere verwijzings- en deelnamecijfers en ondersteuningscategorieën. Daarnaast worden er via POS vragenlijsten uitgezet richting scholen en besturen voor kwalitatieve dataverzameling over de ondersteuningsmiddelen van de basisondersteuning.

Grippa en RIS

Naast de informatiebronnen die gekoppeld zijn aan POS, wordt ook informatie uit Grippa en RIS gehaald. In Grippa worden de onderwijsarrangementen, TLV's en het groeidocument in kaart gebracht. RIS bevat informatie rondom de routebegeleiding van leerlingen met een zorgvraag en de vragen van ouders.

Dialoog

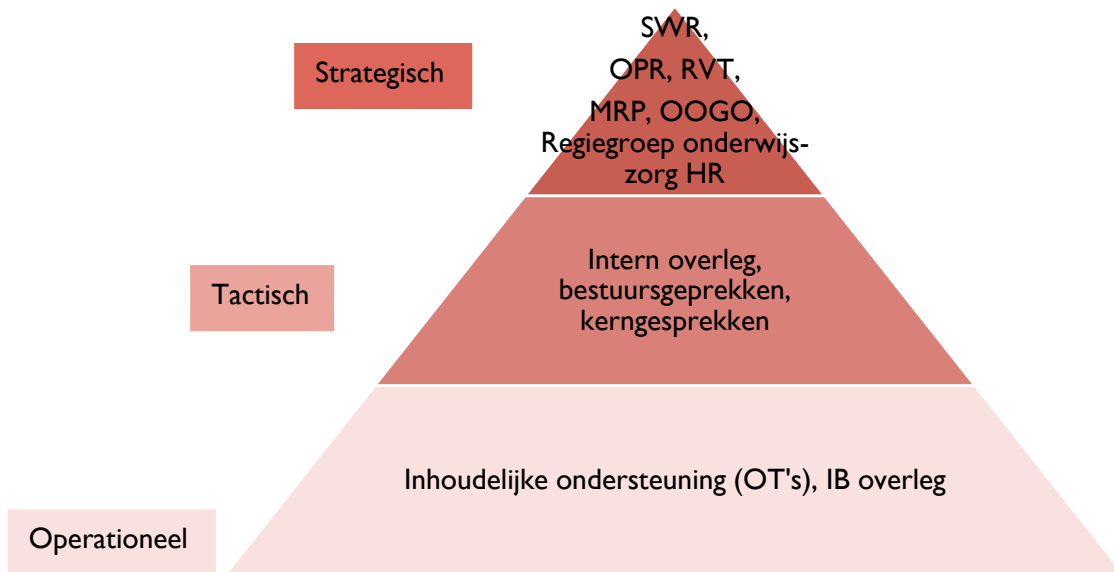
Niet alle doelen vanuit het samenwerkingsverband zijn meetbaar. Alleen cijfers zijn ook niet afdoende. Het is belangrijk dat er kritisch gekeken wordt naar de behaalde resultaten en dat hierover met elkaar breed het gesprek wordt aangegaan. Op die manier komen we tot verbeteringen en vieren we met elkaar de successen. Deze dialoog wordt zowel intern gevoerd als extern met onze vele partners. Het samenwerkingsverband is een brede netwerkorganisatie, die vele actoren van zowel onderwijs als jeugdhulp moet betrekken en activeren. Cijfers zijn hierbij helpend, maar het goede gesprek is hiervoor net zo essentieel. Aan de hand van onze meetmomenten, worden overleggen gepland met onze vele partners om ze te betrekken bij onze werkwijzen en met hen in gesprek te gaan over de vervolgstappen.



Figuur 3. Schematische weergave netwerk samenwerkingsverband

Met de inhoudelijke verantwoording van de doelen en de verantwoording van de middelen kan de dialoog gevoerd worden. Dialoog vindt plaats op verschillende niveaus: strategisch, tactisch en operationeel.

Waarbij op strategisch niveau de lange termijn doelen worden bepaald, op tactisch niveau wordt gekeken naar wat er nodig is op de middellange termijn om de doelen te behalen en op operationeel niveau wordt gekeken naar de dagdagelijkse taken.



Figuur 4. Niveaus van inhoudelijke verantwoording

Overige instrumenten

Kwaliteit bereik je niet door één instrument toe te passen. Het is een combinatie van documenten en formele overlegstructuren en open dialoog. Zowel doelmatigheid als onderling leren. Voor de kwaliteitsaanpak worden dan ook vele verschillende instrumenten ingezet. Deze instrumenten zijn beschreven in de bijlage.

Actueel houden kwaliteitsaanpak

Veranderingen in wet- en regelgeving en toezicht door de inspectie is een reden om de kwaliteitsaanpak gelijk te herzien.

Verder wordt deze kwaliteitsaanpak elke twee jaar geactualiseerd.